

VITA MARINA -

Zeebiologische documentatie
18e jaargang nr. 6 - juni 1968

INHOUD: 8 bladzijden

VISSEN pag. 17—20

COLLECTIETECHNIEK pag. 27—28

VARIA MARITIMA pag. 125—126

SCHELPE ALS MUZIEKINSTRUMENT

Iedereen heeft wel eens gehoord, dat de inwoners van de Polynesische eilanden de schelpen van *Charonia tritonis* (L.) gebruiken als trompet. Volgens kapitein Cook werd daarmee vroeger de aanval ingeluid. In West-Indië is voorheen de tritonschelp eveneens als trompet gebruikt, maar om de slaven naar hun werk op de suikerplantages te roepen. Vissers in de Middellandse Zee zouden eertijds op *Charonia nodifer* Lam. hebben geblazen, wanneer zij de haven van Korfoe binnenvoeren. Minder bekend is, dat schelpen ook als muziekinstrument kunnen dienen. Er is zelfs een orkest, dat uitsluitend schelpen als muziekinstrument gebruikt. Dit orkest, dat al jaren bestaat in een dorpje bij Neurenberg in Duitsland, heeft als enig instrumentarium *Charonia tritonis* (L.) en *Cassis cornuta* (L.). Het dankt zijn ontstaan aan twee missionarissen, die met het gebruik van schelpen als blaasinstrument hebben kennis gemaakt in Nieuw-Guinea. Om een schelp als zodanig te kunnen gebruiken wordt nabij de apex of in de eerste omgang een gat geboord en wel zo dat de lucht erin door het blazen gaat trillen. De helmvormige *Cassis cornuta* (L.) dient voor de lage, de tritonschelpen voor de hogere tonen. Voor het geval u ook eens op deze wijze muziek wilt maken, moeten wij nog vertellen, dat het helemaal niet eenvoudig is en veel oefening vereist, vooral indien u zuivere tonen wilt voortbrengen.

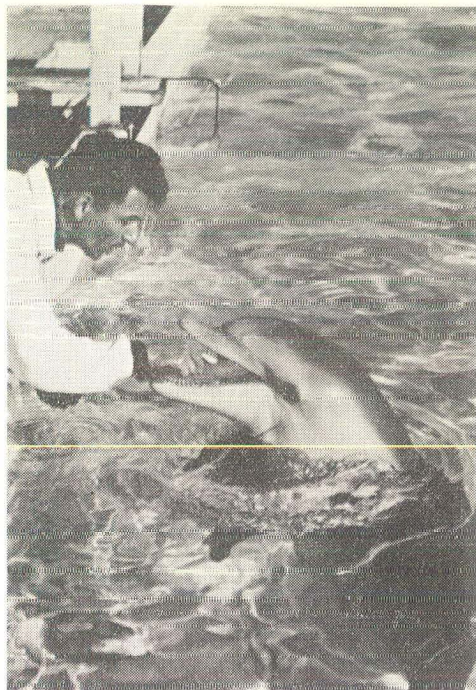
W. F.

ONTKLEURING PARELS

Parels, natuur- zowel als kweekparels, hebben dikwijls een zilverwit en iriserend oppervlak, maar dat neemt niet weg, dat er ook allerlei kleurvariëteiten bestaan (zie ook Tweekleppigen, pag. 5 e.v.). Hebben sommige kleurparels een hoge handelswaarde, met verkleurde parels kan men niet zo erg veel beginnen. Vooral in Japan is jarenlang gezocht naar een methode om de verkleuring op te heffen. Chemische behandeling heeft niet het gewenste resultaat, omdat dan tevens het iriserend effect verdwijnt. Japanse onderzoekers hebben nu voor dit probleem een oplossing gevonden. Zij dompelen een verkleurde parel in een bad met bacteriën en schimmels, die enzymen produceren welke de kleurstof afbreken. Het gaat niet snel — de behandeling kan wel eens een maand duren — maar het resultaat schijnt voortreffelijk te zijn. (Het Vaderland)

ZEEOTTERPELZEN

Toen in 1912 de Verenigde Staten, Rusland, Canada en Japan hadden besloten de zeeotter — *Enhydra lutris* — onder bescherming te stellen, was dit dier nagenoeg uitgeroeid. Nog ongeveer 500 exemplaren waren ontsnapt aan de vraag naar hun bont, ook wel Kamsjatkabever genoemd. Daarmee was een eind gekomen aan de meedogenloze jacht naar de eens in grote kudden levende zeeotters. Nu, meer dan 50 jaar later, zijn op de pelsbeurs te Seattle (U.S.A.) voor het eerst officieel weer een 1000-tal pelzen verhandeld. In het verleden bracht een vel van dit 75—90 cm lange dier soms wel 12.000 gulden op. (Das Tier.) Wij hopen, dat de hoge prijzen niet weer zullen verleiden tot een te sterke intensivering van de jacht en daarmee opnieuw tot een bedreiging van deze enige vertegenwoordiger van de marterachtigen — Mustelidae — in zee.

DOLFINARIUM HARDERWIJK

Onlangs is het nieuwe dolfinarium te Harderwijk in gebruik genomen. Het thans overdekte stadion biedt plaats aan 2500 personen. De bassins zijn gevuld met 3 miljoen liter kunstmatig zeewater. Demonstraties met dolfijnen en zeeleeuwen worden dagelijks gegeven om 10.00 (niet op zondag), 11.30, 13.00, 14.30, 16.00 en 17.30 uur. Bij de bouw van dit nieuwe dolfinarium is bovendien rekening gehouden met nog verdere uitbreiding. Het ligt zelfs in de bedoeling om in het voorjaar van 1969 ook andere diersoorten aan de collectie toe te voegen, zoals de orka - *Orca orca* (L.), die een lengte kan bereiken van 9 m en de griend - *Globicephala melaena* (Traill.), die met 8 m geoogeen neemt.

MOSSEL EN EIDEREEND

De vrees dat de eidereend — *Somateria mollissima* (L.) — door het opeten van het zaad van de mossel — *Mytilus edulis* L. — ernstige schade zou toebrengen aan de mosselpercelen, blijkt onjuist te zijn. De Minister van Landbouw en Visserij zag dan ook geen aanleiding tegemoet te komen aan het verzoek van een kamerlid om de eidereend als schadelijk wild aan te merken. Hoewel de eidereend zijn voedsel inderdaad ook in en om het mosselzaad zoekt, gaat hij hierbij, zoals uit onderzoekingen is gebleken, zodanig selectief te werk, dat hij uit het mosselzaad juist ongewenste bestanddelen verwijdt.

VISSEN SCHRIKKEN NIET

Wetenschappelijke medewerkers van het „Murmansk Polar Institute of Sea Fishing and Oceanography” zijn na een onderzoek in de Barentz- en Witte Zee tot de conclusie gekomen, dat vissen niet worden afgeschrikt door het geluid van scheepsschroeven of het schrapen van een trawl over de zeebodem. De onderzoekingen, die zich uitstrekten tot 850 voet diepte, werden verricht met een onderzees ovaal laboratorium van 11,5 voet diameter met ruimte voor één persoon, dat tegelijk met de trawl werd meegesleept. Door middel van vijf patrijspoorten was men in staat foto's te maken van het gedrag van vissen. (Visserij, 1968, no. 4.)

VAKANTIE-ERVARINGEN

Wij hebben zo het idee, dat velen van u tijdens hun vakantie ervaringen hebben opgedaan, waarvan het jammer zou zijn indien u deze voor u houdt. Wilt u ons daarom eens op de hoogte stellen? Het is al voldoende, wanneer u alleen maar de gegevens opstuurt. De rest verzorgen wij gaarne voor u.

Red.